

Geraardsbergenaars in het Koreaanse oorlogsgeweld (1950-1955)

Marc VAN TRIMPONT

Sinds de Tweede Wereldoorlog (1940-1945) werden en worden Belgische militairen hier en daar ingezet hetzij bij directe oorlogstoestanden, hetzij voor wat wordt omschreven als "peace keeping"-opdrachten. Een eerste optreden, en wel met directe en actieve betrokkenheid in gevechtsoperaties, vond plaats tijdens de oorlog in Korea die nu bijna zestig jaar geleden werd uitgevochten en die begon op zondag 25 juni 1950. Is het gewoon een toeval of heeft het echt iets te betekenen? Het is alleszins opvallend dat oorlogen nogal dikwijls op een zondag of net voor of tijdens een weekeinde beginnen. Zo viel Hitler de 10de mei 1940, een vrijdag, ons land binnen. De operatie Barbarossa waarbij diezelfde Hitler onverwacht sovjetdictator Stalin, aanviel, startte op zondag 22 juni 1941. Een andere zondag, namelijk 7 december 1941, vielen de Jappen Pearl Harbour aan en vernietigden de Amerikaanse vloot aldaar. En ja, ook de Koreaanse oorlog begon op een zondag...

Voor alle duidelijkheid zij hier benadrukt dat deze bijdrage niet tot doel heeft de Koreaanse krijgsverrichtingen uit de doeken te doen noch het gedetailleerde verhaal te brengen over het reilen en zeilen van het Belgische Koreabataljon -hiervoor kan de lezer terecht bij de talrijke publicaties ter zake ⁽¹⁾-maar wel de Geraardsbergenaars te situeren die betrokken zijn geweest bij het Koreaanse strijdtoneel. Overigens steunt deze bijdrage deels op de getuigenissen van Koreaveteraan Georges Goditiaboïs uit Overboelare.

Hoe het begon ?...

Eind juni 1950 bivakkeerde in het plaatsje Songsak-San, ten oosten van het stadje Kaesong en vlak op de grens tussen Noord- en Zuid-Korea, één van de vijfhonderd Amerikaanse militair adviseurs die in Zuid-Korea werkzaam waren. Deze officier, Joseph Darringo genaamd, was als raadgever ingedeeld bij het Zuid-Koreaanse 12de infanterieregiment. In de vroege ochtend van de 25ste juni, werd hij uit zijn slaap opgeschrikt door ontploffende springtuigen. Inderhaast trok hij broek en vest aan, sprong in zijn jeep en ging kijken wat er van de zaak was. Waarschijnlijk weer een routinetreffen, dacht hij, een van die talloze schermutselingen langs de 38ste breedtegraad ter hoogte van het Ongjin-schiereiland!

Georges Goditiaboïs gekiekt voor zijn schuilplaats ergens aan het front in de omgeving van de rivier Imjin. (Verz. G. Goditiaboïs)

⁽¹⁾ Over het Belgische bataljon zie bijvoorbeeld: A. CRAHAY, *De Belgen in Korea, 1951-1955*, s.l., s.d. – I. VRANCKEN, *De Belgische aanwezigheid in de Koreaanse oorlog*, Brussel, 1988. Of eventueel ook DAVID LE ROY, *Het Belgische Korea-bataljon, licentiaatsverhandeling* (Gent), 1999-2000. – EMILIE VANFLETEREN, *De impact van de Koreaanse oorlog op de Belgische Koreaveteraan*, licentiaatsverhandeling (Gent), 2003. Laatstvermeld werk omvat ook een vrij uitgebreid vergelijkend onderzoek naar de Koreaveteranen versus de Oud-Oostfronters (p. 48-150).

Een Amerikaanse zendeling die nabij de versperring woonde, werd wakker van Darringo's sputerende jeep maar hij draaide zich nog eens om en liet zich opnieuw wegglijden in een zalige slaap. Eigenlijk waren artilleriegranaten en Darringo's jeep dagelijkse kost in het stadje Songak-San dat nauwlettend in de gaten werd gehouden vanuit een Noord-Koreaanse voorpost die op de wat hoger gelegen heuveltop stond opgesteld. Maar toen de brave man even later ontwaakte, kon hij zijn ogen niet geloven. Doordringende Noord-Koreaanse kijkers gluurden schaamtevrij naar binnen en doorspeurden zijn slaapkamer ... Ja, dit kon toch moeilijk dagelijkse kost worden genoemd! En zo zag, bijna zestig jaar geleden, deze door schrik bevangen getuige hoe een oorlog begon, een conflict dat vier jaar zou duren en uiteindelijk onbeslist zou eindigen bij de inzet die ten gronde lag van het hele politico-militaire gebeuren. En die inzet was... de 38ste breedtegraad. (2)

Maar, wat was er eigenlijk gaande die historische 25ste juni 1950?

Omstreeks vier uur in de ochtend was het Noord-Koreaanse volksleger onder het bevel van generaal Chai Ung Jun, Zuid-Korea binnen gevallen en dit over de hele lengte van de 38ste breedtegraad. Zijn legermacht bestond uit zeven divisies storminfanterie, een brigade pantser en twee regimenten onafhankelijke infanterie, in totaal zowat negentigduizend man sterk en dit alles met passende luchtsteun. Dat het zwakke Zuid-Koreaanse leger geen partij was voor de Noord-

Koreanen zal snel blijken uit de bliksemsnelle Noord-Koreaanse veroveringstocht.

Historische achtergrond en context (3)

Na veertig jaar Japanse bezetting van Korea en na de nederlaag van Japan in de Tweede Wereldoorlog werd op de Conferentie van Malta (februari 1945) beslist het schiereiland Korea op te delen in twee invloedssferen. De communisten, verpersoonlijkt door de Sovjetunie, vestigden zich in de noordelijke helft die ze vanaf 1948 de Democratische Republiek Noord-Korea noemden, met Kim Il Sung als roerganger. Het zuidelijk gedeelte kwam onder de Amerikaanse invloedssfeer. Het gaat om de latere Republiek Zuid-Korea met als president Syngman Re(e) die, naar men zegt, door Amerika was opgedrongen. Terloops, en dit kan op zijn zachtst gezegd toch eigenaardig worden genoemd, met hem bleven een Japanse administratie en politie in dienst.

De opsplitsing tussen noordelijke en zuidelijke helften gebeurde op grond van een willekeurige scheidingslijn, namelijk de 38ste breedtegraad. Het communistische regime van Noord-Korea had, zoals eerder vermeld, een gevechtsklaar leger op de been gebracht van meerdere divisies, uitgerust met vliegtuigen en pantser van sovjetmakelij. In Zuid-Korea vormden nauwelijks vijfhonderd Amerikaanse adviseurs de omkadering van een slecht opgeleid en onvoldoende uitgerust leger. De gebeurtenissen volgden elkaar snel op. Nog op diezelfde 25ste juni vaardigde de VN-veiligheidsraad

een resolutie uit waarbij de leden werd opgedragen in te grijpen in het Koreaanse conflict; de Sovjetunie had bij de stemming verstek laten gaan en dit uit protest tegen een eerdere erkenning van Formosa, nu Taiwan, wat haaks stond en staat op de politiek ter zake van de Chinese Volksrepubliek (4).

De Amerikanen vormden de ruggengraat van de VN-strijdkrachten waarin ze trouwens het leeuwenaandeel hadden. Ze kregen dan ook logischerwijze de bevelvoering toegewezen en de Amerikaanse president Truman vertrouwde het opperbevel toe aan generaal Mac Arthur, de zegevierende oorlogsveteraan uit de Tweede Wereldoorlog (5). Wisselende oorlogskansen zullen het strijdtoneel kleuren. Het begon met de instorting, reeds op 28 juni, van de Zuid-Koreaanse linies waarbij het grootste gedeelte van Zuid-Korea, op een enclave rond de haven Pusan na, in handen viel van de noorderlingen. Daarop volgde een succesvol tegenoffensief waarbij generaal Mac Arthur in september-november 1950 meer dan de helft van Noord-Korea veroverde tot net aan de grens met de Chinese Volksrepubliek (situatie per 26 oktober 1950). De opeenvolgende en zich wijzigende krijgskansen van eind november 1950 tot juni 1951 hadden een stabilisatie tot gevolg, ongeveer bij de 38ste breedtegraad. En zo kwamen de oorlogvoerende partijen in een stellingoorlog terecht tot, op 27 juli 1953, een wapenstilstand werd overeengekomen. Maar tot de dag van vandaag bestaat er geen vredesverdrag tussen beide

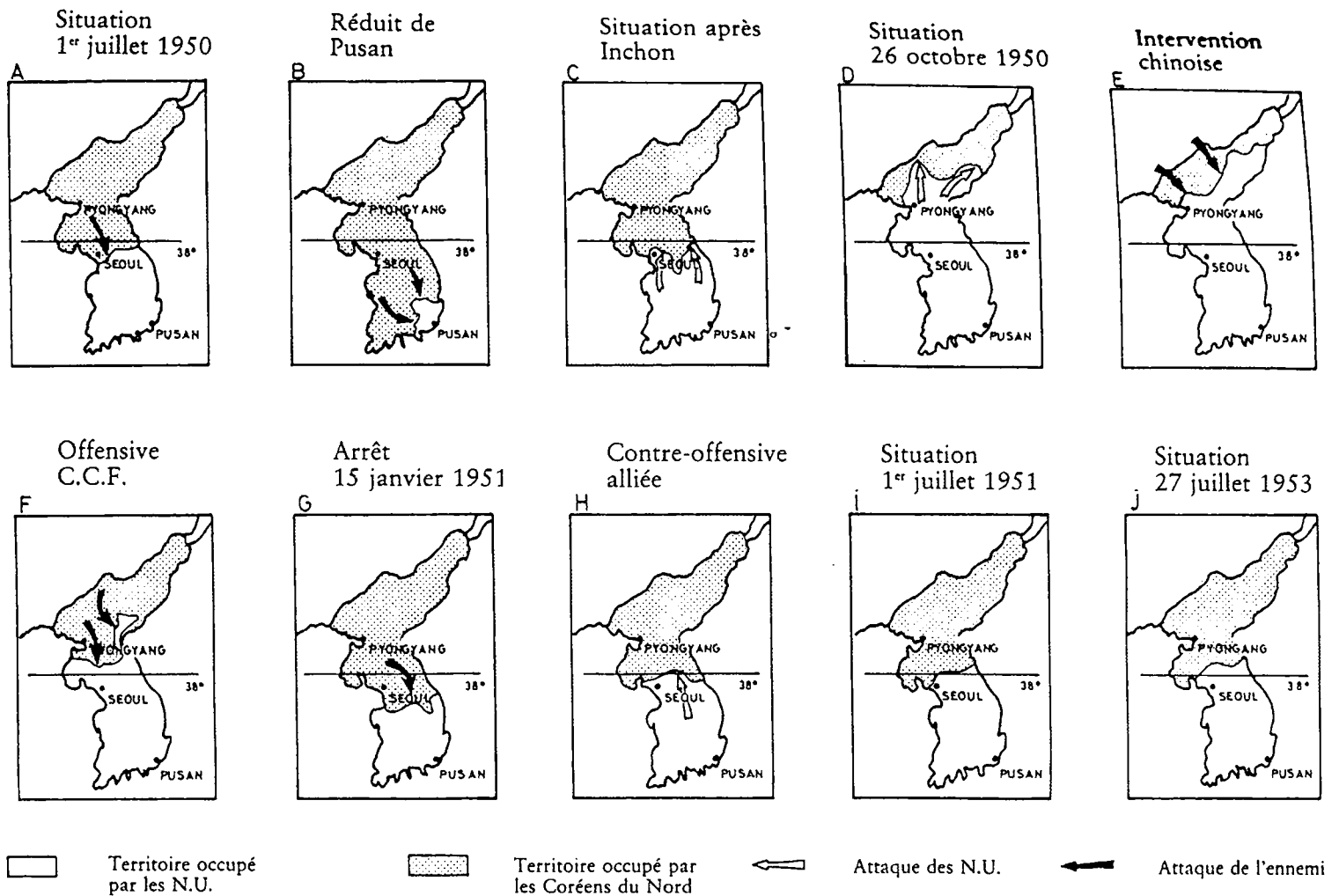
(2) Vrij naar D.D. DUNCAN, *This is war! A photo-narrative of the Korean War*, Boston. Toronto. London, 1990.

(3) <http://www.mil.be/armycomp/unit>

A. BOYD, *An atlas of world affairs*, Londen, 1998. - MINISTERIE VAN DEFENSIE, *Korea, the forgotten war* (cd).

(4) Na de Japanse nederlaag in de Tweede Wereldoorlog werd het eiland Formosa (Taiwan) in 1945 opnieuw Chinees grondgebied. De nationalistische en anti-communistische Tsjang Kai-sjek verloor in 1949 de op het vasteland uitgevochten Chinese burgeroorlog tegen de communistische Mao Tse-toeng en werd teruggedreven op Formosa.

(5) Generaal Douglas Mac Arthur (1880-1964) was een briljant militair maar ook een controversiële figuur. Toen de Tweede Wereldoorlog uitbrak was hij eigenlijk al met pensioen, maar hij kwam weer in actieve dienst. Was bevelhebber over de Amerikaanse troepen in de Filipijnen tijdens de Japanse invasie, vervolgens (1942) opperbevelhebber over alle geallieerde strijdkrachten in de Zuid-westelijke Pacific en, na de capitulatie van Japan in 1945, bevelhebber van de bezettingstroepen in Japan tot 1951. Van 1950 tot 1951 was hij bovendien opperbevelhebber van de VN-troepen in Korea. Wou, in het kader van de Koreaanse oorlog, China aanvallen met atoomwapens en werd daarom in april 1951 door president Truman ontslagen en vervangen door generaal Matthew Ridgway.

Schematisch en chronologisch kaartenoverzicht van het Koreaanse strijdtoneel, juli 1950-juli 1953. (Overgenomen uit David Le Roy, *Het Belgische Korea-bataljon, licentiaatsverhandeling (Gent), 1999-2000, p. 156, die verwijst naar J.P. GAHIDE, La Belgique et la guerre de Corée : 1950-1955, Brussel, p. 139.*)

landen en een verklaring m.b.t. een "vredesintentie" bleek pas ergens in september/oktober 2007 (jawel, 2007!) tot de mogelijkheden te behoren...

En België in dat alles ?

Het was pas op 26 augustus 1950 dat de Belgische regering onder druk van de Verenigde Staten haar goedkeuring verleende voor de oprichting van een vrijwilligersbataljon bestemd voor Korea. De Verenigde Staten waren inderdaad gesteld op een vorm van wederkerigheid voor de militaire inspanningen die zij zich hadden getroost voor de bevrijding van de tijdens de Tweede Wereldoorlog door het nazirégime bezette

gebieden in Europa. Die Belgische legereenheid, een bataljon sterk waaronder een peloton uit het groothertogdom Luxemburg, kreeg de naam *Vrijwilligerskorps voor Korea* (VKK) wat voor de Amerikanen doorging als het *Belgian United Nations Commando (BUNC)*.

Bibbergeld

Men kan zich afvragen wat jonge mannen kon aanzetten zich vrijwillig in te schrijven voor dergelijk project. Waren de meesten gedreven door idealistische motieven, namelijk het bestrijden van het communisme? Reservemajoor Moreau de Melen, zelf vrijwilliger voor het VKK en gewezen ondervoorzitter van de

Senaat en ja, in 1950, even minister van Defensie (6), alludeerde zelfs op de idealen die de Kruistochten uit lang vervlogen eeuwen bezielde of zouden hebben bezielde. Idealisme schijnt wel voor een niet onbelangrijk deel van de vrijwilligers het hoofdmotief te zijn geweest en het werd alleszins door de gewezen Oostfrontstrijders (7) ingeroepen en geponeerd, doch, in tegenstelling tot het Franse Vreemdelingenlegioen waar hun reputatie van elitesoldaten als een doorslaggevend criterium gold, werd hun kandidatuur afgewezen, om politieke redenen vanzelfsprekend. Een groot aantal kandidaten zal ongetwijfeld ook wel avontuur hebben geroken.

(6) Moreau de Melen (1902-1992), doctor juris, behoorde politiek gezien tot de christen-democratische strekking. Hij maakte als reserveofficier met de rang van majoor, d.i. de eerste rang in het korps van de hogere officieren, deel uit van het eerste Koreabataljon. Was in 1965/68 Europees parlementslid.

(7) In verband met de Geraardsbergse Oostfrontstrijders, zie desgewenst Marc VAN TRIMPONT, *Losse terugblikken op Geraardsbergen tijdens de ongeluksjaren 1940-1945. Een bijdrage tot de geschiedenis van Geraardsbergen in de 2de wereldoorlog*, in *Gerardimontium*, extra editie van 3 september 2004, § 2.8.4., p. 35-38.

Anderen, zoals gewezen verzetslui uit de Tweede Wereldoorlog wilden vermoedelijk ook actie, met andere woorden wat echte oorlogstoestanden meemaken en beleven. En hoogstwaarschijnlijk waren er ook nog jongelingen uit diezelfde periode wier opleiding en studies hadden geleden onder de oorlogsomstandigheden en die via het Koreaanse conflict hoopten alsnog een militaire carrière te kunnen opbouwen. En ten slotte waren er vermoedelijk ook enkele jongens die niet wisten uit welk hout pijlen te maken en die zich aangesproken voelden door de materiële voordelen met als toemaatje een tot de verbeelding sprekend bibbergeld, een gevarentoeslag van één dollar ⁽⁸⁾ daags. Bij sommigen was er een mengeling van meerdere motieven. Zo liet Georges Goditiaboïs zich leiden zowel door idealistische overwegingen, namelijk de bestrijding van het communisme, als door factoren behorende tot de persoonlijke levenssfeer. En ten slotte hebben sommigen zich wel laten verleiden door de beperkte duur van de legerdienst, namelijk een dienstverbintenis van één jaar in de plaats van een normale dienstplicht van 24 maanden, nadien weliswaar afgezwakt tot 21 respectievelijk 18 maanden. ⁽⁹⁾

In de periode van 1951 tot 1955 zijn in totaal 3.586 Belgische en Luxemburgse vrijwilligers naar Korea getrokken. 117 van hen zijn gesneuveld, 350 zijn gewond en 5 staan als vermist genoteerd.

Het VKK, BUNC voor de Amerikanen ⁽¹⁰⁾

Ruim tweeduizend kandidaten boden zich in een zeer korte tijdspanne aan. Ze werden gewikt en gewogen in de selectiecentra van Gent en Namen. Zowat zevenhonderd van hen

Belgian Batallon. Echelon (Verz. G. Goditiaboïs)

Commandopost van het Belgisch bataljon (Verz. G. Goditiaboïs)

doorspartelden de selectieproeven en begin oktober 1950 werden ze naar Leopoldsburg overgebracht voor een versnelde en intense commandopleiding. Uiteindelijk was het op 18 december 1950 dat het eerste contingent "bruine mutsen", want zo werden de militairen van het

VKK genoemd, met de *Kamina* van Antwerpen naar de Koreaanse haven Pusan werden gevaren. De reis met een schip dat eigenlijk wegens het gebrek aan bewegingsruimte, het gemis aan comfort en faciliteiten op het vlak van sanitair niet helemaal geschikt was voor personenvervoer,

⁽⁸⁾ Een dollar was toen zowat vijftig Belgische frank waard of 1,25 euro.

⁽⁹⁾ Over de motivatie en het profiel van de vrijwilligers zie desgewenst ook D. LE ROY, *op. cit.*, p. 134-141. – E. VANFLETEREN, *op. cit.*, p. 35-40.

⁽¹⁰⁾ Tenzij anders vermeld, zijn de gegevens voor deze paragraaf hoofdzakelijk afkomstig van 1) P. GUNST, A. PHILIPS, B. VERHAEGEN, *Operatie in Korea. Van Kamina naar Imjin. Het avontuurlijk verhaal van de eerste Belgische soldaten in het Koreaans conflict*, Tielt, 1999. 2) Gesprek met Georges Goditiaboïs in oktober 2004. 3) Voor de algemene informatie werd ook gebruik gemaakt van de webstek vermeld in voetnoot 3.

38ste breedtegraad (Verz. G. Goditiabois)

nam nagenoeg anderhalve maand in beslag. De *Kamina* legde in Pusan aan op 31 januari 1951, toevallig precies op het moment dat China zich aan de zijde van Noord-Korea actief in de strijd mengde...

Het Belgische bataljon bestond, zoals gebruikelijk voor dergelijke infanterie eenheid, uit drie gevechtscompagnieën, in ons geval twee Franstalige (A en B) en een Nederlandstalige (C), plus een stafeenheid met de traditionele ondersteunende functies zoals bevoorrading, medische dienst, e.d.. Aanvankelijk maakte het deel uit van de Britse troepen maar later werd het een onderdeel van de 3de Amerikaanse infanteriedivisie wat gunstiger uitviel voor de manschappen. De Amerikaanse soldaten zijn, naar verluidt, wat meer

verwend dan de Britse. De voor buitenstaanders meest bekende bevelhebber van het VKK is majoor en latere generaal Vivario, ook de *Bloedhond* genoemd. Hij had deze bijnaam gekregen, aldus Koreaveteraan Georges Goditiabois, omwille van het feit dat hij steeds vrijwilliger was wanneer een gevaarlijke klus diende te worden geklaard, waarbij anderen maar dan in eerste gevechtslinie nota bene (!), hun vel riskeerden.

Even met onze 'bruine mutsen' in de frontlinies... ⁽¹¹⁾

Het Belgische bataljon is in meerdere gevechtsconfrontaties met Chinese strijdkrachten gewikkeld geweest en heeft zich daar meer dan eens weten te onderscheiden zoals in april 1951 bij de gevechten aan de rivier Imjin, in oktober 1951 de verdediging van de heuvelkam bij Haktang-Ni en in maart-april 1953 de slag geleverd bij Chatkol.

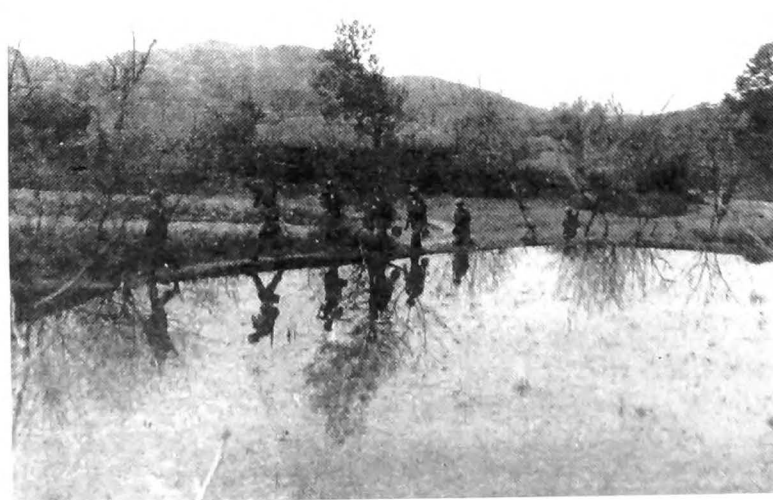
Aan de rivier Imjin,... slapend van uitputting op een "bed" van lijken

In april 1951 werd het tweede peloton van de C-compagnie geselecteerd om een vooruitgeschoven post te bezetten. Deze was vóór de vijandelikheden een Noord-Koreaanse stelling en beheerste de vallei aan de samenloop van de

Imjin en Haktang-Gang. Op 20 april hadden de Belgen een Britse eenheid afgelost en een dag of twee nadien begon het Chinese lenteoffensief. De C-compagnie raakte afgesneden van de rest van het bataljon en werd door de Chinezen omsingeld in de nacht van 22 op 23 april. Op 23 april ontruimden de Belgen de stelling langs de noordoostzijde. Deze werd vervolgens door B26-bommenwerpers bestookt met brisant- en napalmbommen ⁽¹²⁾. Meerdere Chinezen liepen dodelijke brandwonden op, anderen poogden al vluchtend te ontsnappen terwijl ze nog door de Belgen onder vuur werden genomen. Inmiddels was ook begonnen met de terugtocht van het materieel. Deze aftocht werd bemoeilijkt door het feit dat men over een brug moest die binnen Chinees vuurbereik lag... Toch liep alles nog vrij goed af want slechts een klein aantal voertuigen ging verloren en diende dus te worden achtergelaten. Tegen valavond trokken ook onze manschappen zich terug en, bestookt door Chinees artillerievuur, doorwaadden ze de Imjin en na het beklimmen van een steile helling waren ze eindelijk in veiligheid. De slag om de Imjin duurde voor de Belgen van 21 tot 26 april. Bij deze relatief kortstondige actie sneuvelden 6 strijdmakkers ⁽¹³⁾. Er waren ook meerdere gewonden.

Rivier Imjin (Verz. G. Goditiabois)

Patrouille ergens bij de rivier Imjin (Verz. G. Goditiabois)

⁽¹¹⁾ Bron: zie voetnoot 3.

⁽¹²⁾ Brisantbommen zijn projectielen gevuld met snel ontploffende stoffen en met een grote verielingskracht ingevolge de met grote snelheid wegslingerende scherven van het omhulsel. Napalmbommen zijn brandbommen.

⁽¹³⁾ D. LE ROY, *op. cit.*, p. 158-160.

Maar de vijandelijke verliezen waren bijzonder hoog. Op een van die dagen waren de gesneuvelden langs Chinese kant dermate groot, vertelt Goditiaboïs, dat uitgeputte Belgische soldaten slapend neervielen op een "bed" van lijken... Door de succesvolle slag om de rivier Imjin werden de Chinezen teruggedreven tot de 38ste breedtegraad.

Volgens sommige getuigenissen ⁽¹⁴⁾, zo ook volgens Goditiaboïs, heeft dit treffen bij de soldaten van de C-compagnie een bitter gevoel van ongenoegen meegebracht omdat ze, alhoewel onderbemand, het "voorrecht" hebben genoten de Chinese aanvallen af te slaan maar hiervoor niet de gepaste waardering hebben gekregen.

De gevechten bij Haktang-Ni

Tot en met het eerste semester van 1951 was het Koreaanse krijgstoneel een bewegingsoorlog. Dan begon een klassieke stellingoorlog waar ononderbroken paraatheid tegen veelvuldige patrouilles en plotse raids de hoofdbrok vormen, net als dit het geval was in de loopgraven aan de IJzer tijdens de Eerste Wereldoorlog ⁽¹⁵⁾.

De Chinezen bemoeilijkten door hun nachtelijke aanvallen een normale gang van zaken wat tot gevolg had dat overdag stellingen dienden te worden bijgewerkt en de nacht doorgebracht diende te worden als 't ware met de ogen wagenwijd open. Tijdens de maanden juni, juli en augustus werd het bataljon ingezet op de hoogvlakten nabij Imjin. In augustus werd het Belgisch bataljon overgeheveld van het Brits contingent naar de 3de Amerikaanse divisie waar het opnieuw werd getraind en werd voorzien van Amerikaanse wapens enz. Een operatie, "commando" gedoopt, was aan de gang met het doel het front over een lengte van 60 km met 5 à 6

km vooruit te brengen ten einde de hoogvlakten te bezetten van waaruit de spoorlijn Seoul-Chorwon onder geallieerde controle kwam te liggen. Ten noorden van laatstgenoemde stad strekt zich een vlakte uit die een ideale penetratieweg opent naar Pyongyang. Welnu, het is in dit kader dat het Belgische bataljon de opdracht kreeg de heuvels Hangtang-Ni, ook gekend als *Broken Arrow*, te bezetten en er een patrouillebasis uit te bouwen. En het is die context dat het bataljon heldhaftig weerstand heeft geboden aan de veelvuldige Chinese stormlopen die vooral van 11 tot 13 oktober plaats vonden. In deze operaties verloor het bataljon 10 man onder wie 2 officieren en 3 onderofficieren.

55 dagen op Chatkol

Van 26 februari tot 21 april 1953 zien we het Belgische bataljon op Chatkol. De eerste drie of vier dagen ter zijde gelaten, hadden de manschappen er elke nacht af te rekenen met een of andere raid of beschieting. Deze ononderbroken nachtelijke

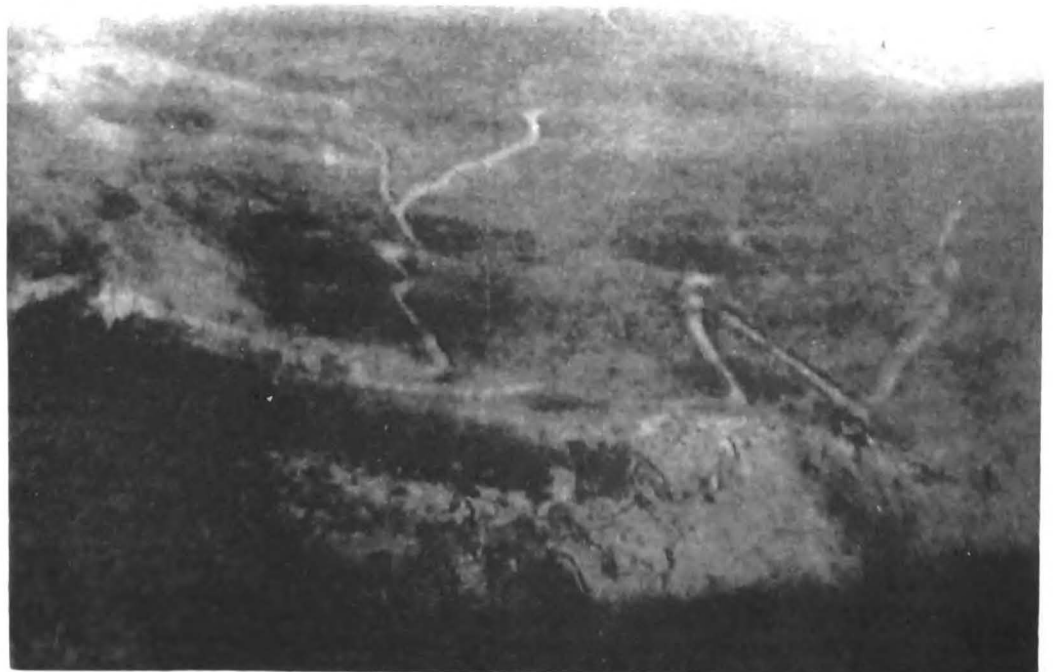
aanvallen maakten een constante waakzaamheid nodig waarbij in de voormiddag wel wat kon worden verpoosd doch in de namiddag allerhande werkzaamheden, zoals herstellingen aan de versterkingen, dienden te worden uitgevoerd. Heel deze periode was een opeenvolging van prikacties, vooral in maart en april. Deze aaneenschakeling van prikacties mondde uiteindelijk uit in een grootschalige aanval. Deze vond plaats op 18-19 april en had, jammer genoeg, het verlies van 28 manschappen tot gevolg onder wie 1 officier en 3 onderofficieren.

Geraardsbergenaars in Korea

Uit de provincie Oost-Vlaanderen namen 310 vrijwilligers dienst in het VKK, van wie zeker 15 afkomstig uit het actuele Geraardsbergen.

Koreaveteraan Georges

Goditiaboïs heeft zelf weet van zes stadsgenoten die dienst deden in dit vrijwilligerskorps ⁽¹⁶⁾. Naast hemzelf vernoemt hij Jef Daver, Jacques Ketsman, Hector Segers, Romain Pacquay en "De Witten" (misschien Petrus Sorgeloos ?).

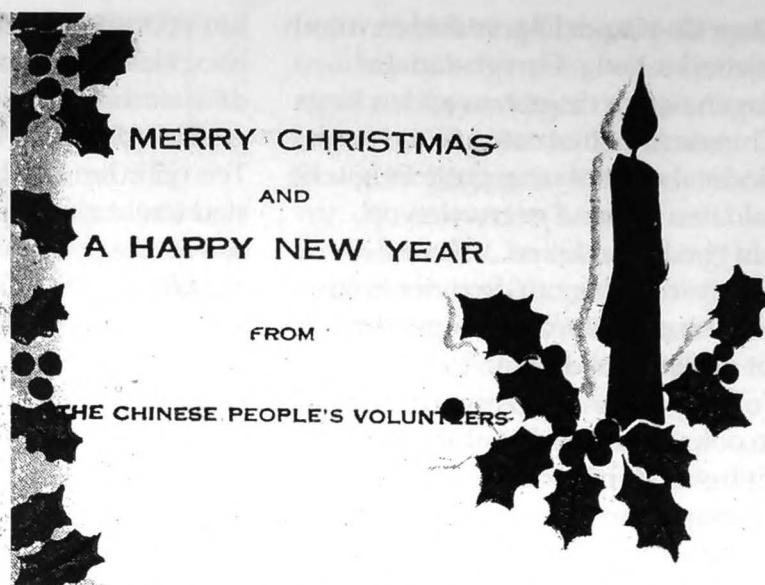

Luchtfoto waarbij de loopgraven duidelijk merkbaar zijn (Verz. G. Goditiaboïs)

⁽¹⁴⁾ P. GUNST, A. PHILIPS, B. VERHAEGEN, *op. cit.*

⁽¹⁵⁾ Voor een sfeerbeeld van de stellingoorlog en de loopgraven aan de IJzer in W.O.I., zie desgewenst MARC VAN TRIMPONT, *Geraardsbergenaars bij de 'Jagers te Voet' in de 'Grote Oorlog' in De Heemschutter*, jg. 2003, nr.192, p. 10-24.

*Dear Soldiers,
It is Christmas and you are far
from home, suffering from cold not
knowing when you will die.
The big shots are home, enjoying
themselves, eating good food, drinking
good liquor, why should you be here
risking your life for their profits?
The Koreans and Chinese don't
want to be your enemies. Our enemies
and yours are those who sent you here
and destroyed your happiness.
Soldiers! Let's join hands!
You belong back home with those
who love you and want you back, safe
and sound. So we wish you.....!*

Ook zenuwoorlog was van de partij. Zo werd bijvoorbeeld in 1951 de Kerstperiode gretig aangegrepen om het moreel van de tegenstander te ondermijnen. (Archief G. Goditiabois)

Vertaling: Beste soldaten, Het is Kerstmis en jullie zijn ver van huis, hebben het koud en weten niet wanneer jullie gaan sneuvelen. De grote bonzen zitten gezellig thuis te genieten van een lekker etentje en een stevige borrel. Waarom dan hier jullie leven riskeren? De Koreanen noch de Chinezen zijn de vijand. Onze en jullie vijanden zijn diegenen die jullie naar hier zonden en jullie geluk bederven. Soldaten, laten we elkaar de hand reiken. Jullie plaats is bij jullie dierbaren die hopen op een gezonde en behouden thuiskomst. En dus wensen we jullie...

Onder de kop "Giesbergse Koreanen" heeft het periodiek *Manneken-Pis* van februari 1951 (p. 3) het in een berichtje over de vrijwilligers voor Korea. Ze worden door het blad huurlingen genoemd. Volgens dit berichtje waren er op dat moment twee Geraardsbergse *Koreanen*. En men vernoemde naast (Jef) Daver ook Urbain Abé van de Vesten (maar op het moment van zijn vertrek naar Korea woonachtig in de Denderstraat) van wie wordt gezegd dat hij de zoon is van vrouw Alb. De Schuyteneer; er wordt ook gepreciseerd dat hij hier in 1952 bekend stond als metaalarbeider wonende op de Vesten nr.112. ⁽¹⁷⁾ Maar wat zeggen de officiële bronnen dienaangaande? In de militaire archieven ⁽¹⁸⁾ wordt melding gemaakt van volgende in Geraardsbergen geboren of wonende oud-Koreastrijders:

1) In dienst tijdens de vijandelijkheden :

Urbain ABE (stamnummer S/15021). Vertrok als soldaat op 18 december 1950 en kwam terug op 1 oktober 1951. Hij werd geboren in Geraardsbergen op 6 juni 1928 en overleed in Anderlecht op 22 mei 1998. Laatst gearcheveerd adres: De Rooverlaan 22/16, 1080 Brussel.

Jef DAVER (stamnummer 73671) had de rang van adjudant KRO en vertrok op 18 december 1950 om terug te komen op 1 oktober 1951. Hij is geboren in Geraardsbergen op 25 februari 1924 en is overleden in Brussel op 26 februari 1998. Hij was de zoon van Georges Daver die een kleermakerszaak had in de Wegvoeringstraat. Hij sloot zijn officierscarrière af met de rang van kapitein-commandant ⁽¹⁹⁾. Laatst

gearcheveerd adres: Jean Laudylaan 39, 1200 Brussel.

Hector HANSSENS (stamnummer S/35060) was eerste sergeant. Hij vertrok op 18 december 1950 en was terug op 1 oktober 1951. Hij ging er voor een tweede maal heen op 26 augustus 1953 en kwam terug op 25 juli 1954. Hij is geboren in Overboelare op 16 mei 1921 en woonde bij zijn indiensttreding aan de Majoor Van Lierdelaan nr. 50. Hij overleed in Lessen op 5 januari 2003. Laatst gearcheveerd adres: Rue des Fosses 39/1, 7860 Lessen.

Romain PAQUAY (stamnummer S/42472) vertrok als soldaat op 12 september 1951 en kwam terug op 12 februari 1953. Heeft ook gediend bij het Franse Vreemdelingenlegioen. Hij is geboren in Geraardsbergen op 10 juli 1932.

⁽¹⁶⁾ Interview Georges Goditiabois in november en december 2004.

⁽¹⁷⁾ *Manneken-Pis* was het orgaan van de Geraardsbergse afdeling van de Communistische Partij.

⁽¹⁸⁾ MINISTERIE VAN DEFENSIE, Kwartier Kon. Elisabeth (QET), Evere, Koreafonds (CHDK). - K.V.V.K.K. (Koninklijke Verbodering van het Vrijwilligerskorps voor Korea), p.a. Nationaal secretaris Jean van Caneghem, Leopoldsborg (e-mails van 16, 17 en 18 oktober 2007). - K.V.V.K.K. Oost-Vlaanderen, p.a. provinciaal voorzitter Julien de Backer, Sint-Amandsberg (brief 10 december 2004).

⁽¹⁹⁾ Voor wie niet vertrouwd is met de gangbare militaire graden: kapitein-commandant of 1de ste kapitein is de hoogste rang bij de lagere officieren; de voorafgaande rangen zijn onderluitenant of 2de luitenant; luitenant of 1ste luitenant en kapitein. KRO staat voor kandidaat reserveofficier. De KRO's werden in die tijd tot adjudant bevorderd na acht maanden opleiding; de bevordering tot onderluitenant had plaats na twaalf maanden dienst. Adjudant is de hoogste rang bij de onderofficieren; de lagere rangen zijn sergeant, 1ste sergeant, sergeant-majoor. Korporaal is de rang die het onderofficierenkorps voorafgaat.

Jacques Ketsman en Hector Segers (Verz. G. Goditiaboïs)

Jef Daver(?) en drie Koreanen (Verz. G. Goditiaboïs)

Georges GODITIABOIS (stamnummer S/36677) had de rang van korporaal. Hij vertrok op 29 september 1951 en was terug op 3 juli 1952. Hij is geboren in Geraardsbergen op 6 maart 1930 en werkte bij de Regie der Luchtwezen in Melsbroek toen hij aangenomen werd voor het Koreabataljon. Na drie maanden opleiding in Turnhout ging het naar Kaulille en vandaar naar Wellingen in Duitsland alvorens te vertrekken naar het Koreaanse front waar hij radio-operateur was. Hij maakte in oktober 1951 de gevechten mee in Haktang-Ni waarvoor het bataljon een eervolle vermelding kreeg. Hij keerde naar België terug ter beëindiging van zijn dienstverbintenis. In datzelfde jaar 1952 staat hij in Geraardsbergen genoteerd als wonende in de Molenstraat nr. 45. Laatst gekend adres: Groteweg 229, 9500 Overboelare.

Jacques KETSMAN (stamnummer S/36725) vertrok als soldaat op 7 november 1951 en kwam terug op 8 juni 1952. Hij is geboren in Geraardsbergen op 10 februari 1932 en overleed in Linkebeek op 13 september 1990. Laatst gearchiveerd adres: Lange Haagstraat 145, 1630 Linkebeek.

Hector SEGERS (stamnummer S/36949) was korporaal en vertrok op 7 november 1951 om terug te

komen op 3 juli 1952. Hij is geboren in Onkerzele op 10 juni 1926 en overleed in Geraardsbergen op 5 mei 1958. Laatst gearchiveerd adres: Wondelgemstraat 96, 9000 Gent.

Petrus SORGELOOS (stamnummer S/38896), geboren in Idegem op 30 mei 1931, vertrok op 8 november 1951 en kwam terug op 16 oktober 1952. Hij had de rang van korporaal. Hij is een oud schoolkameraad van kunstschilder Rob Delanghe uit Goferdinge. Laatst gearchiveerd adres: Mergelbeekstraat 122, 1750 Galmaarden.

Karel EECKELAERS (stamnummer S/34524) vertrok als soldaat op 11 januari 1952 en was terug op 3 juni 1952. Hij is geboren in Antwerpen op 12 juli 1929 en woonde op het moment van zijn indiensttreding in Geraardsbergen, Vierwindenstraat nr. 24. Laatst gekend adres: idem.

Jean JACOBS (stamnummer S/43402) was korporaal en vertrok op 9 juli 1952; hij was terug op 23 april 1953. Hij is geboren in Geraardsbergen op 15 december 1919 en is overleden in Utrecht op 28 mei 1980. Laatst gearchiveerd adres: Milcampsiaan 133, 1040 Schaarbeek.

Julien COSYNS (stamnummer S/45492) vertrok als soldaat op 2 december 1952 en kwam terug op

16 oktober 1953. Hij is geboren in Geraardsbergen op 28 november 1927 en overleed in Onkerzele op 17 april 1962.

2) In dienst na de wapenstilstand:

Karel VANDERLINDEN (stamnummer S/50847) trok als soldaat naar Korea op 30 juli 1953 en was terug op 9 februari 1955. Hij is geboren in Dworp op 16 augustus 1933. Laatst gearchiveerd adres: Kampstraat 22, 9500 Onkerzele.

François BAFFROOY (stamnummer S/53026) vertrok als soldaat op 24 september 1953 en kwam terug op 9 februari 1955. Hij is geboren in Vorst op 12 januari 1933 en woonde op het moment van zijn indiensttreding in de Adamstraat nr. 39/1. Laatst gearchiveerd adres: Groteweg 27/342, 9500 Overboelare.

Albert DE MAESSCHALCK (stamnummer S/57243) vertrok als soldaat op 2 april 1954 en was terug in België op 9 februari 1955. Hij is geboren in Hamme op 7 februari 1933 maar woonde toen in Geraardsbergen (Ophasselt) aan de Kollenhoek nr. 6. Laatst gearchiveerd adres: Galgestraat 39, 9506 Schendelbeke(?).

Hugo DE RUYVER (stamnummer S/57337) ging als soldaat naar

Romain Pacquay (Verz. G. Goditiabois)

Korea op 2 april 1954 en kwam terug op 15 juli 1955. Hij is geboren in Geraardsbergen op 25 april 1932. Laatste gearchiveerde adres: Liedtsstraat 21, 1030 Brussel.

Epiloog⁽²⁰⁾

Na de Koreaanse oorlog werd het VVK ontbonden. Het vaandel en de tradities van het VVK werden evenwel overgenomen door het 3de Bataljon Parachutisten uit Tielen. Hun kazerne wordt sinds 1982 genoemd naar de in 1953 in Korea gesneuvelde para-officier Pierre Gailly. Op de standaard van het bataljon prijken vier eervolle vermeldingen, alle vier verwijzend naar Korea:

1. IMJIN: om met de grootste moed te hebben gestreden tijdens de slag om Imjin van 22 tot 26 april 1951.
2. HAKTANG-NI: om, opgesteld in patrouillebasis op drie kilometer van de lijnen en meer bepaald op de heuvel *Broken Arrow*, heldhaftig weerstand te hebben geboden aan de herhaalde stormlopen die plaats vonden van 11 tot 13 oktober 1951.
3. CHATKOL: om, tijdens de maanden maart en april 1953, belast met de verdediging van een

bijzonder bedreigde sector, meer dan tien aanvallen van de vijand af te hebben geslagen.

4. KOREA: om van 31 januari tot 27 juli 1953, in uiterst moeilijke omstandigheden tegenover een fanatieke en numeriek sterkere vijand, aan de spits te hebben gestreden tijdens het grootste gedeelte van de veldtochten in Korea.

Naar verluidt hielden (houden?) de meeste Koreaveteranen een wrange nasmaak over van de tijd toen de oorlog voorbij was. Zij hadden het gevoel niet gewaardeerd te worden noch door de overheid, noch door de media noch door de publieke opinie. De getuigenissen hieromtrent klonken (klinken) vaak bitter vooral wanneer het gaat over de wijze waarop onze "Koreanen" zijn ontvangen eens terug in België. Waar was dan "*la Patrie reconnaissante, het dankbare Vaderland*"?..., luidde het cynisch. Overigens zou de verstandhouding onder de Koreaveteranen er niet steeds rozengeur en maneschijn weerspiegelen, met name tussen diegenen die waarlijk bij het gevechtsgebeuren zijn betrokken

geweest en diegenen die pas na de wapenstilstand, m.a.w. toen het meeste gevaar zo goed als geweken was, een soort bezetting tot opdracht hadden in Zuid-Korea, met andere woorden in een bevriend gebied⁽²¹⁾. Ook hier loopt, terloops gezegd, de vergelijking met de oudgedienden uit de Eerste Wereldoorlog. Ook toen wilden diegenen die langdurig in de eerste linie oog in oog hadden gestaan met de vijand zich gedifferentieerd zien van de overigen. De overheid vond dergelijk verlangen tot erkenning gegrond en gaf concrete gestalte aan deze wens door in 1932/34 het Vuurkruis in te stellen, onderscheiding waarvoor uitsluitend de militairen in aanmerking kwamen die werkelijk in de eerste frontlinies gedurende een welbepaalde tijd hun vel hadden geriskeerd⁽²²⁾. Naast het Oorlogskruis is het Vuurkruis de voornaamste onderscheiding uit de W.O.I.

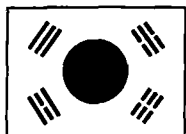
Zowel in Korea als hier in België werd een gedenkteken opgericht ter herinnering aan hen die het leven lieten in de Koreaanse oorlog: het monument *Dongduchon* in Korea en *Kamina* in Antwerpen.

Er bestaat ook een vereniging van oudgedienden, de *Koninklijke Verbodering van het Vrijwilligerskorps voor Korea vzw* (K.V.V.K.K.). Deze vereniging publiceert om de drie maanden een tijdschrift onder de titel *De stille morgen/Le matin calme*.

⁽²⁰⁾ Bron: zie voetnoot 3.

⁽²¹⁾ E. VANFLETEREN, *op. cit.*, p. 60-61.

⁽²²⁾ Voor meer detailgegevens, zie desgewenst M. VAN TRIMPONT, *Geraardsbergenaars bij de...*, *op. cit.*, p. 23-24.

존경하는 GODITIABOIS Georges

6·25전쟁이 발발한지 반세기를 맞아 세계의 자유 민주주의와 대한민국을 수호하는데 기여한 귀하에게 진심으로 감사드립니다. 아울러 고귀한 생명을 바치신 영령앞에 무한한 경의와 추모의 뜻을 포함니다.

대한민국이 오늘날의 자유 민주주의 국가를 유지할 수 있도록 귀하께서 보여주셨던 불굴의 신념과 진정한 용기, 그리고 거룩한 희생정신을 우리는 가슴속 깊이 간직하고 있습니다.

특히 귀하께서 50년전에 몸으로 실천했던 자유민주주의 이념은 이제 새로운 세기, 새 천년을 맞아 세계 인류의 보편적 가치가 되었습니다.

이에 6·25전쟁 50주년을 맞이하여 귀하의 명예를 드높임과 동시에 과거 혈맹으로 맺어졌던 귀하와의 우의를 재다짐하고자 합니다. 아울러 인류의 발전과 평화를 위해 세계 우방들과 함께 노력해 나갈 것입니다.

다시 한번 귀하의 숭고한 헌신에 깊이 감사드리며 행운과 건승을 기원합니다.

감사합니다.

2000년 6월 25일

대한민국 대통령

김 대 중

Vijftig jaar na het uitbreken van de vijandelijkheden ontvingen de oudgedienden een in het Koreaans gestelde bedanking ondertekend door KIM Dae-jung, president van de Republiek Korea. Hier het bedankingsdiploma de dato 25 juni 2000 aan het adres van Georges Godtiabois. Een Franse vertaling die de originele tekst vergezeld liet ons toe een Nederlandse versie ervan te maken. (Archief G. Godtiabois)

Vrije vertaling.

*De heer Goditiabois Georges,
Ter gelegenheid van de vijftigste
verjaring van het uitbreken van de
Koreaanse Oorlog, hecht ik eraan u
dank te zeggen voor uw nobele bijdrage
ter verdediging van de Koreaanse
Republiek en voor uw inspanningen
ter vrijwaring van de democratie en de
vrijheid in de wereld. Tevens wil ik met
gevoelens van respect en genegenheid
hulde brengen aan al diegenen die
hun leven hebben gegeven voor deze
onschatbare waarden.*

*Wij Koreanen zijn niet vergeten
de overtuigingskracht, de moed
en opofferingen waarvan u blijk
hebt gegeven opdat wij een vrije en
democratische Natie zouden kunnen
blijven.*

*Vandaag zijn de idealen van de
democratie, waarvoor u vijftig jaar
geleden op edelmoedige wijze offers
hebt gebracht, bij de aanvang van een
nieuw millennium, universele waarden
geworden.*

*Een halve eeuw na de Koreaanse
Oorlog, willen we u eer betuigen en de
vriendschap en verbondenheid tussen
onze beide landen bevestigen, een
verbondenheid die des te hechter is door
het bloed dat werd vergoten. Meer dan
ooit zijn we vandaag vast besloten om
ons vastberaden in te zetten samen met
alle bevriende naties voor het welzijn
van de mensheid en voor de vrede in de
wereld.*

*Met mijn herhaalde dank voor uw
nobeles en edelmoedige opofferingsgeest,
wens ik u van ganser harte gezondheid
en geluk toe voor uzelf en uw familie.*

Deze bijdrage eist niet het certificaat van volledigheid op. Detailinformatie blijkt immers bijzonder moeilijk te vergaren. Elk bijkomend gegeven dat door een lezer zou kunnen worden bezorgd, is dus zeer welgekomen. Dank bij voorbaat.

Marc van Trimfont
(contactgegevens, zie blz. 2)